

Kaptajn på eget skib

INTERVIEW

med Heidi Mortenson

Heidi Mortenson er autodidakt musiker, hvis ikke nærmere autonom. Hun styrer gennem musikbranchen, kønsrollerne og klubberne efter sit eget kompas. Her fortæller hun Geiger om rejserne; om viljen til at gøre det hele selv, lysten til at komme i kontakt med publikum, om at starte på gaden og kampen som kvinde i musikbranchen. Men mest af alt om at skide på systemerne og have musikken som eneste fikspunkt.

[Af Mirian Due Steffensen]

I fiskeribyen Esbjerg sad en pige og dagdrømte i skoleklassen. Mens læreren talte om 1864 eller koordinatsystemer, støbte hun planerne for vilde rejser til New York og de store metropoler langt væk.

"I skolen gloede jeg ud af vinduet i alle timerne. Jeg tænkte på, at jeg skulle derhen, eller på hvordan det ville være, hvis jeg nu var der eller der. Jeg skulle bare ud. Efter gymnasiet tænkte jeg, nu tager jeg til New York." Den store færd til New York blev i første omgang til et år på en skole i København for moderne dans og koreografi. Her fandt hun dog næsten New York – i hvert fald i musikken på klubben X Ray:

"Første gang jeg kom derind, var det som at være i New York. De havde dansere og DJ's og spillede house og techno. Der opdagede jeg den elektroniske musik." Udlængslen eller måske nærmere musikken drev Heidi Mortenson fra det blæsende Vestjylland til Berlins musikmiljø, hvor hun bor nu og kører et pladeselskab, laver musik og spiller koncerter. Men først slog rejsen nogle sløjfer om Italien og Barcelona.

Esbjergenseren, der ville ud på de syv have

"I Italien var jeg i tre måneder, hvor jeg tjente til opholdet ved at danse for nogle klubber. Men den holdt ikke så længe, for jeg rendte jo rundt og var skaldet og gik med store arbejdsbukser i forhold til de andre piger, der var i bikini og lårkort. Men jeg syntes bare, det var så fedt at danse til det der musik. Det var det, jeg ville – jeg ville musikken. Så løb jeg tør for penge og tog tilbage til Danmark. Der gik et par måneder, hvor jeg tjente ind til en billet til Barcelona via kontanthjælp. Fordi jeg kommer fra Esbjerg, kan jeg godt lide at bo ved kysten, så derfor tog jeg til Barcelona. Sikke en tid!" udbryder Heidi og fortsætter sin fortælling

om den 19-årige Heidi i Europas storbyer:

"Jeg havde bare min kuffert og boede på et hostel i nogle måneder, hvor der boede otte andre. Det var vildt skod. Der var ingen varme, og jeg havde næsten ingen penge. Jeg rendte rundt på alle mulige klubber og skulle danse og var sådan en club kid. Efter et par måneder kom jeg til at arbejde for en klub for elektronisk musik, hvor jeg delte flyers ud, stod i baren og DJ'ede lidt. På den måde begyndte jeg at tjene nogle penge og kunne købe plader og noget udstyr."

Heidi begyndte selv at eksperimentere med den elektroniske musik, og pludseligt gik tingene hurtigt. Lige efter at hun havde fået en computer til at lave musik på, blev hun optaget til at spille på en festival i Barcelona for eksperimenterende, elektronisk musik, hvor 12 nye talenter blev præsenteret. "Ud af de 12, der spillede på scenen for upcoming talents, valgte de en, som de ville støtte igennem det næste år. Og der valgte de mig. Og det var min første koncert – ever!" fortæller Heidi begejstret om skridtet ud som elektronisk musiker og performer.

Skæg og ballade på scenen

Heidi Mortenson er siden blevet berømt og berygtet for sine sceneoptrædener, som indeholder en hel masse instrumenter, ekstraordinært tøj og overraskende elementer, som at Heidi for eksempel smider bukserne.

"Jeg gider ikke altid stå ophøjet på scenen, men vil gerne i kontakt med publikum. Til en af mine sange har jeg et miniknudebord, som jeg lader folk spille på. Det er fedt, for så bliver det lidt interaktivt, og så er en koncert ikke bare som at se fjernsyn, men man får en oplevelse ud af det."

Heidi har ikke noget fast program, men improviserer under

koncerterne alt efter stemningen. Det bedste er, hvis publikum også er impulsive.

"Jeg kan godt lide, når folk gør noget. Jeg spillede til en releasefest i Berlin, hvor der pludseligt var to piger, der hoppede op på scenen og begyndte at danse. Det var vildt fedt. Jeg kan også rigtig godt lide, hvis folk kommer hen og fortæller, hvad de har oplevet med mine sange. På den måde fungerer musik som et universelt sprog, og for mig er det et af de bedste kommunikationsmidler."

Koncerten på Enna Bella-scenen på sidste års Spot-festival var en god oplevelse på grund af teltets beskedne størrelse. Sagt med Heidis ord vælter folk ud og ind af de store telte på Spot, ligesom man downloader og konsumerer musik. Det lille telt var derimod mere som at sætte en plade på og læne sig tilbage i sofaen:

"Der kom rigtig mange mennesker og en meget intim stemning. Det var det fede ved at spille på en lille scene. Man sad bare og hørte, lyttede og snakkede. Så man hørte virkelig noget musik. I stedet for at være on the go, on the go! Men jeg er nu den første til at være on the go," siger Heidi og griner.

Kvinder og musik

På Heidi Mortensons hjemmeside er der et billede af hende med et stort, påtegnet fuldskæg. På Enna Bella-scenen på Spot optrådte hun også med et dog mere diskret overskæg. Men selvom hun ikke lader skægget stå til hverdag, er det ikke et kostume.

"Jeg klæder mig ikke ud som mand. Det her er for eksempel mine underbukser lige nu," siger Heidi og hiver op i sine hvide arbejder-underbukser.

"Jeg synes, der er meget kvindetøj, der er direkte ubehageligt at have på, så jeg føler mig bare godt tilpas i mandetøj. Også i overskæg," fortæller Heidi og

fortsætter:

"Det er selvfølgelig også noget med at lege med kønnene. Jeg synes, der bliver gjort for meget forskel på mænd og kvinder – især i musikken. Musikverdenen er meget mandsdomineret og det patriarkalske samfund om igen. Jeg gider ikke køre på de præmisser; jeg kører mit eget løb. Men overskægget er ikke ment som en speciel provokation, men mere som "hvad nu, hvis jeg var en fyr?" Så ville jeg ikke have stået nede i Enna Bella-teltet på Spot, for der spillede kun kvinder."

Handicapteltet

Formålet med Enna Bella-scenen var at sætte spot på kvinderne, og derfor optrådte der kun kvinder på scenen.

"Jeg har ikke optalt, hvor mange kvinder, der spillede på Spot-festivalen, men jeg er sikker på, at der er flere gutter end kvinder, så der var sikkert brug for Enna Bella-scenen. Men det er alligevel både godt og skidt at opdele, for så skal jeg være ovre i denne der handicapgruppe! Der er jo heller ikke nogen mandescene. Hvis jeg skal spille musik, så skal det være integreret," siger Heidi. Men skellet virker ikke til at komme udenom. Heidi har oplevet, at kvindelige musikere bliver bedømt meget mere på deres tekniske kunnen og skal vise mere for at blive accepteret.

"Jeg har nogle gange følt, at jeg skal gøre det endnu bedre end drengene for at få at vide, at det var fedt nok." Uligheden mellem kvinder og mænd i musikmiljøet forbinder Heidi med et gennemgående problem i forholdet mellem drenge og piger.

"Drengene har fået en kæmpe opbakning til at gå op i deres hobbyer som børn, hvilket betyder rigtig meget. Så har man så meget selvtillid, at det er lige meget, om man fucker op. Men som pige bli-

ver man helt vild nervøs, fordi det i forvejen ikke forventes, at man kan noget. Enten har man meget selvtillid og siger "fuck jer," og så bare gør det, eller også bliver man nervøs, og får ikke gjort det, man skal." Derfor ville Heidi Mortenson ønske, at kvinder i større stil bare blev smidt ind på de store scener i stedet for at blive henvist til et telt i hjørnet.

"Det hænger ikke sammen at sige "vi bakker dig op og gå så der over i hjørnet og spil sammen med de andre kvinder. Det må du gerne" – ARGH! Der er et eller andet, der er gået helt forbi hinanden ved, at man tror, at sådan et hjørnetelt er godt," raser Heidi Mortenson. Men trods frustration er sagens kompleksitet ikke til at komme udenom.

"Det er både godt og skidt på en gang. Det er godt, at der er nogen, der tager initiativ til at sige 'vi er her også, og vi vil godt lave noget med nogle kvinder,' for i forvejen er der ikke for mange. Men den bider sig selv i halen, for på den anden side, så er det bare for dårligt, at vi ikke er mere integreret."

Mindre snak om kvinderne – mere om musikken

Der kan være flere grunde til, at der ikke er så mange kvinder på de store scener. Heidi Mortenson tror ikke, at det er fordi, der er mangel på kvindelige musikere, men fordi der ikke er fokus på

dem.

"Der er ikke ret mange, der ved, at jeg har et pladeselskab, og kun få snakker om, at der er mange kvindelige musikere, der laver god, elektronisk musik." Heidi Mortenson mener, at man burde vurdere kvinder på den musik, de laver, i stedet for at fokusere på, at de er kvinder. Selv har hun ikke tænkt sig at lade sin musikalske forskning blive forstyrret af al udenomssnakken og kravene til kvinder i musikbranchen.

"Jeg gider ikke stille mig op på høje hæle og push-up BH til beats, nogle fyre har lavet. Jeg gider kun være mig. Det vigtige er lydene; hvordan man komponerer og eksperimenterer med lyd. Jeg interesserer mig for at kommunikere med lyd. Det meste af min verden består af musik. Den består ikke af alt muligt andet, men det bliver jeg så bedt om at forholde mig til på grund af, at musikverdenen er, som den er."

Gør-det-selv-musiker

Debutalbummet *Wired Stuff* udkom officielt i marts 2006. Af mange er den blevet sat i kategorien electro clash, men Heidi har selv svært ved at navngive sin musik.

"Jeg ved egentlig ikke rigtigt, hvad electro clash er. Først var det elektronisk punk/rock, men nu er det mere whatever, der udspringer af electro. Jeg synes ikke selv, der er så meget electro clash over

min musik. Jeg plejer at kalde det elektroniske sange eller beats med melodi, hvor jeg synger," væver hun over genrene. Lige netop manglende kategori til debutalbummet var en af bevæggrundene for at starte eget pladeselskab.

"Wired Records startede i 2005, fordi jeg ikke vidste, hvor jeg skulle sende min musik hen. Hvor passede den hen? Jeg vidste ikke så meget om pladeselskaber."

Debutalbummet var blandt andet en tur forbi det hypede electro clash band Chicks on Speeds' pladeselskab.

"Godt jeg ikke kom den vej! Jeg fandt senere ud af, at de er business-kvinder og slet ikke musikere. De bliver fremstillet som feminister og "Do It Yourself", men de er egentlig afhængige af de mænd, der producerer deres musik. Faktisk laver de selv kun deres tekster og deres tøj. Så hvis de er de fedeste electro clash-musikere, der bare kan det der, hvem er jeg så? Det ved jeg ikk'!"

At vide hvem man er, er vigtigt, hvis man vil have et image og profilere sig indenfor musikken. Men for Heidi Mortenson er det vigtigere, at det ikke bare er facade.

"Hvor fedt ville det være, hvis jeg stillede mig op med en elguitar og seriøst sang om, hvor cool det er at være opvokset på Manhattan? Jeg kan ikke opveje, at jeg rent faktisk ikke er fra Manhattan ved at klæde mig ud som én. Musikverdenen er meget imageorienteret. Man skal

helst have et eller andet image, der sælger, men jeg skider lidt hul i det! Ikke fordi jeg ikke har et image, for jeg har klart et image – alle har et image, så snart de tager et stykke tøj på. Men det handler om, hvorvidt du er dit image, eller om dit image er noget, du leger, du er. Hvis ikke du er bevidst om det, så er den gal," fastslår hun.

Lonely Rider

Turen over gør-det-selv-stepperne er ikke kun gyldne solnedgange, men kan være et ensomt ridt med computeren som eneste følgesvend.

"Nogle gange kan det godt være lidt træls at spille alene og være one-woman. Det er fedt ind imellem at dele scenen med nogen, så der opstår dynamik. Det kan der også godt med maskiner, men det er mere envejs," siger Heidi og afslører nye eventyr, der rumler i hovedet på hende:

"Jeg går lidt og lur på at starte et band. Min computer er mit backingband, og den spiller det, jeg siger, den skal spille – det er det gode ved det, men også det dårlige for så er der heller ikke så mange overraskelser. Jeg er begyndt at loope min stemme og beatboxe og improvisere noget mere live. Det er sjovt, for så tager man en risiko." Og det er risikoen, Heidi Mortenson søger ved at skifte den trofaste computer ud med mennesker.

"Jeg e
ve nog
et remix
kan god
men at
dre gør
er jeg o
sange f
deres f
også m
er godt
andre n
ser gr
dring,
ikke ha
egne st
"Jeg h
der fald
har jeg
skolesy
helst sy
man sk
den må
til mig,
musik,
compu
anden
lave n
derfor
Mit fol
med a
spille

Jyde
Berli

Heidi
i Barc
til rett
praye
fors

...er blevet bedre til at overgi-
ve noget til andre, hvor de så laver
et remix af noget af min musik. Jeg
er godt lide at gøre alting selv,
men at arbejde sammen med an-
dre gør ens udsyn bredere. Derfor
er jeg også ved at producere nogle
singe for et band, som arbejder på
deres første album i Berlin. Det er
også musikalsk samarbejde. Det
er godt at lave noget for og med
andre musikere og nye folk." Heidi
ser gruppearbejde som en udfor-
dring, fordi hun siden skoletiden
ikke har fulgt flokken, men trådt
egne stier.

"Jeg har altid været en ener, den,
der faldt udenfor. For eksempel
har jeg aldrig forholdt mig til
skolesystemet – eller noget som
helst system eller nogen grupper,
man skulle indordne sig efter. På
den måde passer det meget godt
til mig, at jeg spiller elektronisk
musik, som bare er sammen med
computeren. Men jeg har også en
anden side, som vildt gerne vil
lave noget sammen med andre, og
derfor vil jeg gerne have et band.
Mit fokus lige nu er at samarbejde
med andre, rejse med andre og
spille med andre."

Jyden, der lagde til kaj i Berlins musikmiljø

Heidi Mortenson bor ikke længere
i Barcelona, men har fundet sig
til rette mellem Berlins graffittis-
prayedede mure. Så selvom hun vil
forsøge sig med at finde sammen

med andre i musikalske projekter,
er der intet, der tyder på, at hun
også kommer til at falde ind i Jyl-
lands halvøns form igen.

"Jeg har ikke boet i Danmark i
12 år, og der er så mange ting nu,
som jeg ikke kan forholde mig til
her. Sådan noget som jantelov, at
man ikke må kunne mere end de
andre, og så er der efter mit velbe-
findende alt for mange regler og
alt for clean i gadebilledet," siger
Heidi og undrer sig over, hvordan
de unge kan være rebeller under
så mange regler. Hendes egen
autonomi har kostet hende hendes
nationalitet, men hun føler sig ikke
rodløs. Som esbjergenser fra Bar-
celona er Berlin lige hendes by.

"Jeg har stadig noget jysk i mig,
det der stille og rolige, og så kan
jeg sagtens relatere til det spanske
temperament. Berlin er nok mel-
lemtingen. Der sker en masse ting i
Berlin. Der er hele tiden koncerter.
Man kan bare gå ned på en bar
og sige, 'hey, skal jeg ikke spille?'
og så spiller man med sit band, og
har tjent nogle penge. Sådan nogle
muligheder er der. Berlins musik-
miljø er bare hjem for mig." ●

Om Heidi Mortenson:

Er kvinden bag pladeselskabet Wired Records.

Udgav debutalbummet *Wired Stuff* i 2006 og fulgte året efter op med
albummet *Don't Lonely Me*, hvorom hun udtaler: "Der er lidt skizofreni
over albummet – noget om en hemmelig god ven; en usynlig ven. Et slags
koncept-album. Koncept-skizofreni!" I år har hun udgivet ep'en *Diamonds
& Underwear*. Har afsluttet andet år på DIEM (Dansk Institut for Elektronisk
Musik) i Århus.

Mere info:

www.nosnetrom.net

www.myspace.com/heidimortenson

www.wiredrecords.biz

wired.ithinkmusic.com

Heidis store kærlighed(er):

Laurie Anderson

"Hun er et musikalsk kommunikerende og finurligt geni. Til et show gik
hun ind med skøjter på, der var frosset ind i to store isklumper, og så
begyndte hun at fortælle historier og spillede på specialbyggede violi-
ner. Når isen så var smeltet helt ned, og skøjterne stod på mederne, var
koncerten slut."

Sun Ra

"Han er vildt sej. Han er en blanding af fuldstændig mad eksperimental
out of space og så god pop; lige fra barber-shop til larmende ægyptisk
mystik."

Millie Jackson

"Hun var en af de første til at rappe. Hun har lavet ni minutter lange snak-
ke-numre. Hun var lidt mærkelig og bandede meget, og det skulle man
jo helst ikke som sort kvinde dengang. Hun lavede blandt andet en plade,
hvor hun er fuldstændig gearret op som en kankandanser, men så sidder
hun med trusserne nede og takes a dump on the toilet. YEES – hvem turde
gøre sådan noget?!"

